

P.S. Jedním z mála pozoruhodných postřehů (vedle toho, že za všechno zlo v KOONSOVĚ životě můžou právníci a ILONA) je ten, že při přípravě dodnes ceněné série *Equilibrium* konzultoval mladý umělec některé fyzikální záležitosti s nositelem Nobelovy ceny RICHARDEM P. FEYNMANEM (1918–1988). Knihu *To snad nemyslíte vážně!* tohoto světově proslulého teoretického fyzika, která má (naštěstí) s fyzikou jen velmi málo společného, mohu vřele doporučit.

Jaroslav Stuchlý

PAPPI CORSICATO (1960)

Výběrová filmografie:

2022 Pefetta illusione
2020 Pompeje – město hříchu (Pompei – Eros e mito, dokumentární)
2017 Julian Schnabel: A Private Portrait (dokumentární)
2012 Il volto di un'altra
2009 Armando Testa – Povero ma moderno (dokumentární)
2008 Il seme della discordia
Ettore Spalletti (dokumentární)
2006 John Torturro a duch Neapole (Diario di viaggio con fantasmi, dokumentární)
2001 Chimera
1995 I buchi neri
1993 Libera

FILMART

MUO

JEFF KOONS – INTIMNÍ PORTRÉT

21 05 2024

ÚT 21 05 2024 19:00

▲ ARCIDIECZSNÍ MUZEUM OLOMOUC
FILMART MUO → Z CYKLU DOKUMENT

JEFF KOONS – INTIMNÍ PORTRÉT

Jeff Koons. Un ritratto privato, Itálie 2023, 80 min.

REŽIE: Pappi Corsicato SCÉNÁŘ: Pappi Corsicato

KAMERA: Saverio Corsaro HUDBA: Enrico Gabrielli

HRAJÍ: Jeff Koons, Karen Koons, Justine Wheeler

Koons, Ludwig Maxmilian Koons, Shannon Fox, Linda

Yablonsky, Jeffrey Deitch, Julian Schnabel ad.

Italský scenárista a režisér PAPPI CORSICATO se narodil v Neapoli a původně studoval architekturu. Ve svých dvaceti letech se odstěhoval do New Yorku, kde studoval tanec a choreografii. Během natáčení snímku *Spoutej mě!* (1989) působil jako asistent španělského režiséra PEDRA ALMODÓVARA. V roce 1993 uvedl svůj první film *Libera*, který získal pozitivní odezvu jak u kritiky, tak u diváků. Jedná se o povídkový snímek, přičemž všechny tři epizody jsou umístěny do prostředí CORSICATOVA rodiště. Zvláštní poctu mu složili bratři COENOVÍ, když ve svém snímku *V nitru Llewyna Davise* (2013) jednu z postav pojmenovali právě Pappi Corsicato. Vedle celovečerních hraných filmů se věnuje také uměleckým dokumentům, videoklipům, reklamě a spolupracoval i na operních představeních. Tuzemský divák se s jeho prací mohl seznámit před několika lety, kdy se v kinech objevil dokumentární film *Pompeje – město hříchu*.

» Vzhůru do Pompejí!

Toto antické město zničené výbuchem Vesuvu v roce 79 n. l. muselo CORSICATA fascinovat již od dětství, protože se nachází v blízkosti Neapole. Konceptu svého filmu založil na zachovaných památkách (zejména freskách a mozaikách), které dokládají, jak velkou roli v životě Pompejanů hrála erotika. Experti provedou diváka antickými mytologiemi o Ledovi, Ariadne a Theseovi, prostor dostanou i gladiátoři, kult egyptské bohyně

Isis, pompejská rodačka POPPAEA SABINA (30/32 – 65 n. l.), druhá manželka římského císaře NERONA, a samozřejmě výše zmíněná přírodní katastrofa. Jako průvodkyní po městě, které nám díky své zachovalosti slouží jako brána do 1. století, angažoval režisér herečku ISABELLU ROSSELLINIOVOU.

Dokud kamera snímá architekturu nebo výtvarná díla na stěnách budov (z nichž mnohá v učebnicích dějepisu pro jejich otevřenou sexuální povahu neuvídíte), je dobře. Jakmile však převládnu režisérovou umělecké ambice, je divák nucen sledovat nejen makrodetaily obličejů a gestikulující ruce hovořících odborníků, což je docela rušivé, ale především jakési vsuvky ilustrující to, o čem vykládají. V těchto vsuvkách (odehrávajících se v přírodě) účinkují moderně oblečení mladí lidé, nechybí (decentně nasnímaná) soulož, bizarní diskotaneček, gladiátoři ve výstroji hráčů amerického fotbalu či náznaky homoerotiky, kdy laškování dvou mladíků kdovíproč přehlíží německý ovčák. Patrně jde o daň za to, že nesledujeme dokument populárně naučný, nýbrž umělecký.

» Vítězství kýče nad uměním?

Dalším CORSICATOVÝM snímekem, který našel cestu do tuzemské kinodistribuce, je dokument o americkém výtvarníku JEFFU KOONSOVI (nar. 1955). Tento rozporuplně přijímaný umělec pracoval po studiích krátce v newyorském Muzeu moderního umění (oddělení komunikace s veřejností).

Mezi jeho rané práce patřily série *Inflatables* a zejména *Equilibrium*, příklad konceptuálního umění. Načež začal zkoumat možnosti tvorby z leštěné nerezové oceli (série *Statuary*) a další série *Banalities* vyvrcholila porcelánovými sousošími MICHAELA JACKSONA (1958–2009) s jeho šimpanzem Bubblesem (nar. 1983).

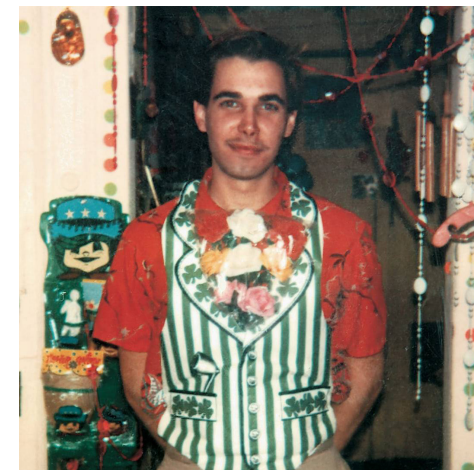
Četná zdvižená obočí vyvolala série obrazů, fotografií a plastik nazvaná *Made in Heaven* (1989–1991), na níž spolupracoval se svou tehdejší manželkou, poslankyní italského parlamentu ILONOU STALLEROVOU, v pornobranži známější pod uměleckým jménem Cicciolina. Artefakty z této série zachycují pár v různých sexuálních pozicích.

V novém tisíciletí se KOONSOVI dostává jak diváckého zájmu, pochval za vizionářství a nejrůznějších ocenění, tak širavé kritiky, že jeho dílo je kýčovitě, povrchní a že umění pouze banalizuje.

Hodnocení CORSICATOVA filmu do značné míry závisí na tom, jak divák KOONSOVU tvorbu vnímá.

» Jeff Koons – oslavný portrét

Italský filmař se totiž nesnaží dobrat nějaké podstaty, jeho snímek je čistě oslavný. Nestaví na piedestal KOONSE jenom jako nejvýznamnějšího žijícího umělce (aniž by se obtěžoval vysvětlit, proč si to myslí), ale především jako vzorného otce početné rodiny. Hodně prostoru je věnováno KOONSOVU dětství, těžkým začátkům a vztahu s první dcerou SHANNON, kterou počal ještě během studií. Jeho přítelkyně dala dítě k adopci, k setkání otce a dcery došlo až v polovině 90. let. Což bylo shodou okolností v době, kdy KOONS vedl soudní spor s ILONOU STALLEROVOU ohledně péče o jejich syna LUDWIGA. Se současnou manželkou JUSTINE má dalších šest dětí. Ty o tatínkovi jednak velmi pěkně povídají, jednak prozrazují, které jeho dílo se jim nejvíce líbí. Čistý dětský pohled je přece mnohem přínosnější než blábolení nějakých (zajisté předpojatých a závistivých) teoretiků. Vrcholem této vyprávěcí linie je story o tom, jak vznikl nápad na skulpturu s názvem *Plastelina*, na níž KOONS pracoval dvacet let (1994–2014). Tato pasáž totiž jako by vypadla z některé

povídky WOODYHO ALLENA, ve které se autor s gustem vysmívá pseudoumělcům. V dokumentu je pochopitelně KOONSEM a jeho synem LUDWIGEM podána smrtelně vážně. Se stejnou vážností se KOONS pokouší vysvětlit skrytý význam (pornografické) série *Made in Heaven*, v níž se chtěl vyjádřit k přijetí vlastního těla, údajně se jedná o zobrazení Evy a Adama před vyhnáním z ráje. Divák se však nedokáže zbavit dojmu, že tyto záměry vkládá umělec do svého díla až ex post a jen kvůli natáčení. Když zrovna nemluví KOONSOVY děti (nebo ostatní členové rodiny), hovoří kurátoři, případně sběratelé umění. Ti první nedokážou přesvědčivě vysvětlit, proč dostává KOONSOVA tvorba takový prostor ve světových muzeích, ti druzí, proč jsou za ni bohatí investoři ochotni platit horentní sumy. Také samotného procesu „manufakturní tvorby“ v podání KOONSE a jeho týmu se CORSICATŮV film sotva dotkne. Alespoň se dozvíme, že většina tvůrčích impulsů pochází ze vzpomínek na umělcovo dětství, což dokládají četné záběry z rodinného archivu.

Celý dokument tak působí jako legendární KOONSOVY zvířecí postavičky z nafukovacích balonků, reprodukované v pestrobarevně leštěné nerezové oceli: pečlivě vyleštěný povrch sloužící pouze k odrazu propagujícího se umělce. Pod tímto povrchem se však nenachází nic skutečně zajímavého nebo inspirativního.